

((فصل سوم : بردارها))

درس ۱ : معرفی فضای سه بعدی

(*) فضای دو بعدی

(*) فضای سه بعدی

۱	خرداد ۱۳۹۸	۰/۲۵ نمره
---	------------	-----------

۱ : درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

نقطه‌ی $A(2, -3, 0)$ روی صفحه‌ی xoy قرار دارد.

۲	خرداد ۱۳۹۸	۱/۵ نمره
---	------------	----------

۲ : به سئوالات زیر پاسخ دهید.

الف : معادله‌ی صفحه‌ی ای را بنویسید که از نقطه‌ی $A(2, 3, 4)$ بگذرد و با صفحه‌ی xoy موازی باشد.

ب : معادلات $\begin{cases} x = 0 \\ z = 0 \end{cases}$ مربوط به کدام محور است؟

پ : در فضای R^3 ، نقطه‌ی A به طول ۲ روی محور طول ها و نقطه‌ی $B(-4, 6, -3)$ مفروض اند. مختصات نقطه‌ی وسط AB را بیابید.

۳	تیر ۱۳۹۸	۰/۵ نمره
---	----------	----------

۳ : نقاط $A(2, 1, 3)$ و $B(-1, 1, 3)$ در فضای R^3 مفروض اند. معادلات مربوط به پاره خط AB را بنویسید.

۴	شهریور ۱۳۹۸	۱/۲۵ نمره
---	-------------	-----------

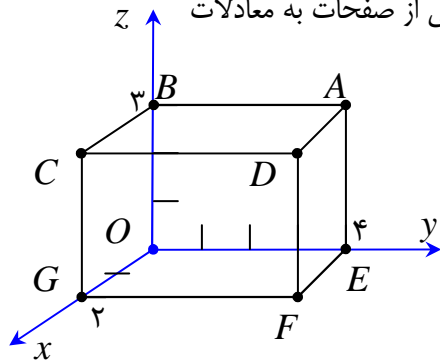
۴ : نقاط $A(3, 1, 2)$ و $B(3, -2, 2)$ در R^3 مفروض اند.

الف: طول پاره خط AB را به دست آورید.

ب : معادلات مربوط به پاره خط AB را بنویسید.

۵	دی ۱۳۹۸	۱/۵ نمره
---	---------	----------

۵: وجه های مکعب مستطیل مشخص شده در شکل مقابل، قسمت هایی از صفحات به معادلات

$(x=0, x=2)$ و $(y=0, y=4)$ و $(z=0, z=3)$ هستند.

الف: مختصات نقطه‌ی A را مشخص کنید.

ب: معادلات مربوط به یال AD و وجه $CDFG$ را بنویسید.

۶	خرداد ۱۳۹۹ خارج کشور	۲۵/۰ نمره
---	----------------------	-----------

۶: درستی یا نادرستی گزاره‌ی زیر را معلوم کنید.

نقطه‌ی $(0, -1, -2)$ روی صفحه‌ی YOZ قرار دارد.

۷	خرداد ۱۳۹۹ خارج کشور	۱ نمره
---	----------------------	--------

۷: نمودار مربوط به معادلات $\begin{cases} y=0 \\ z=0 \end{cases}$ چه شکلی است و چه ارتباطی با نمودار معادله‌ی $y=0$ دارد؟ چرا؟

۸	شهریور ۱۳۹۹	۲ نمره
---	-------------	--------

۸:

الف: نمودار مربوط به معادلات $\begin{cases} x=0 \\ z=0 \end{cases}$ در فضای R^3 چه شکلی است و چه ارتباطی با نمودار $x=0$ دارد؟

ب: اگر $\vec{a} = (2, -1, 3)$ و $\vec{b} = \vec{i} + 2\vec{j}$ باشد. اندازه‌ی بردار $\vec{a} + 2\vec{b}$ را به دست آورید.

۹	دی ۱۳۹۹	۱ نمره
---	---------	--------

۹: نقاط $A(1, 2, 1)$ و $B(2, 2, 1)$ و $C(3, 2, -1)$ را در فضا در نظر می‌گیریم، کدام‌ها روی خط $\begin{cases} y=2 \\ z=1 \end{cases}$ قرار دارند؟

چرا؟

۱۰	خرداد ۱۴۰۰	۲۵/۰ نمره
----	------------	-----------

۱۰: جای خالی را با عدد یا عبارت مناسب پر کنید.

در فضای R^3 ، نقطه‌ی $(-3, 2, -5)$ در ناحیه‌ی (کنج) دستگاه مختصات قرار دارد.

۱۱	خرداد ۱۴۰۰	۱/۵ نمره
----	------------	----------

۱۱: به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) اگر $y = b$ معادله‌ی صفحه‌ی R^3 باشد که از نقطه‌ی $A = (2, -3, 4)$ بگذرد، مقدار عددی b چقدر است؟

ب) معادلات $\begin{cases} x = 0 \\ y = 0 \end{cases}$ مربوط به کدام محور در دستگاه مختصات R^3 است؟

پ) در فضای R^3 ، نقطه‌ی A به عرض ۲ و ارتفاع ۳ روی YOZ و نقطه‌ی $B(-4, 6, -3)$ مفروض اند، مختصات وسط پاره خط AB را بیابید.

۱۲	شهریور ۱۴۰۰	۲ نمره
----	-------------	--------

۱۲: نقطه‌ی A به طول ۲ روی محور x ها و نقطه‌ی B روی صفحه‌ی xOz به طول ۱ و ارتفاع ۳ در فضای سه بعدی مفروض اند.

الف: مختصات نقاط A و B را مشخص کنید.

ب: طول پاره خط AB را محاسبه کنید.

پ: مختصات وسط پاره خط AB را به دست آورید.

(*) بردار ها

۱	دی ۱۳۹۷	۱ نمره
---	---------	--------

۱: اگر $\vec{a} = 3\vec{i} - 2\vec{j} - \vec{k}$ و $\vec{b} = (3, 1, -1)$ و $r = 2$ باشد، بردار $r\vec{b} - \vec{a}$ را به دست آورید.

۲	خرداد ۱۳۹۸	۱ نمره
---	------------	--------

۲: اگر $\vec{a} = 2\vec{i} - \vec{k}$ و $\vec{b} = (1, 2, 1)$ باشد، طول بردار $\vec{a} - 2\vec{b}$ را به دست آورید.

۳	تیر ۱۳۹۸	۰/۷۵ نمره
---	----------	-----------

۳: اگر $\vec{a} = 2\vec{j} - 3\vec{k}$ و $\vec{b} = (0, 1, -1)$ باشند، بردار $\vec{c} = 2\vec{b} - \vec{a}$ را به دست آورید.

۴	خرداد ۱۳۹۹ خارج کشور	۰/۲۵ نمره
---	----------------------	-----------

۴: در جاهای خالی عبارت ریاضی مناسب قرار دهید.

اگر دو بردار مانند \vec{a} و \vec{b} ، باشند، آنگاه یکی از آنها مضرب دیگری است.

۵	خرداد ۱۳۹۹ خارج کشور	۱/۵ نمره
---	----------------------	----------

۵: اگر $\vec{a} = (\sqrt{8}, 2, 4)$ و $\vec{b} = -6\vec{j} + 8\vec{k}$ و $r = \frac{-1}{2}$

الف: طول بردار $r\vec{b}$ را مشخص کنید. ب: بردار $r\vec{a} + \vec{b}$ را بیابید.

۶	دی ۹۹	۱/۵ نمره
---	-------	----------

۶: دو بردار $\vec{a} = (1, 2, -1)$ و $\vec{b} = (0, 2, -1)$ را در نظر بگیرید.

الف: بردار \vec{a} در کدام ناحیه از فضای R^3 واقع است. (شماره‌ی ناحیه ذکر شود).

ب : طول بردار $2\vec{a} - \vec{b}$ را به دست آورید.

۷	شهریور ۱۴۰۰	۲۵/۰ نمره
---	-------------	-----------

۷ : بردار $\vec{a} = 2\vec{j} - \vec{k}$ در فضا سه بعدی بر کدام صفحه‌ی مختصات سه بعدی منطبق است؟ از بین گزینه‌های زیر انتخاب کنید.

xOz و yOz و xOy

درس ۲: ضرب داخلی و ضرب خارجی دو بردار

(*) ضرب داخلی و خواص آن

۱	دی ۱۳۹۷	۱ نمره
---	---------	--------

۱ : برای دو بردار غیر صفر \vec{a} و \vec{b} ، ثابت کنید \vec{a} و \vec{b} برهم عمودند اگر و فقط اگر $\vec{a} \cdot \vec{b} = 0$.

۲	خرداد ۱۳۹۸	۲۵/۰ نمره
---	------------	-----------

۲ : جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید.

حاصل ضرب داخلی دو بردار غیر صفر \vec{a} و \vec{b} که بر هم عمود هستند، برابر..... است.

۳	تیر ۱۳۹۸	۱ نمره
---	----------	--------

۳ : برای دو بردار \vec{a} و \vec{b} ثابت کنید : $|\vec{a} \cdot \vec{b}| \leq \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\|$

۴	تیر ۱۳۹۸	۱/۵ نمره
---	----------	----------

۴ : مقدار m را طوری تعیین کنید که زاویه‌ی بین دو بردار $\vec{a} = (m, -1, 2)$ و $\vec{b} = (1, -1, 0)$ برابر ۴۵ درجه باشد.

۵	شهریور ۱۳۹۸	۲۵/۰ نمره
---	-------------	-----------

۵ : جای خالی را با عدد مناسب کامل کنید.

اگر برای دو بردار \vec{a} و \vec{b} داشته باشیم : $\vec{a} \cdot \vec{b} = \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\|$

در این صورت زاویه‌ی بین دو بردار \vec{a} و \vec{b} برابر است.

۶	دی ۱۳۹۸	۱ نمره
---	---------	--------

۶ : اگر بردار $\vec{a} = (a_1, a_2, a_3)$ باشد، ثابت کنید : $\vec{a} \cdot \vec{a} = \|\vec{a}\|^2$

۷	دی ۱۳۹۸	۲۵/۰ نمره
---	---------	-----------

۷ : درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید.

اگر برای دو بردار غیر صفر \vec{a} و \vec{b} داشته باشیم : $\vec{a} \cdot \vec{b} = \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\|$ در این صورت $\theta = \frac{\pi}{2}$ است. (θ زاویه‌ی بین

دو بردار \vec{a} و \vec{b} است.)

۸	خرداد ۱۳۹۹ خارج کشور	۱/۲۵ نمره
---	----------------------	-----------

۸: زاویه‌ی بین دو بردار $\vec{a} = (0, -1, -1)$ و $\vec{b} = (2, -1, -2)$ را به دست آورید.

۹	دی ۹۹	۱ نمره
---	-------	--------

۹: برای هر دو بردار غیر صفر \vec{a} و \vec{b} ، ثابت کنید: اگر $\vec{a} \cdot \vec{b} = 0$ باشد، آنگاه \vec{a} و \vec{b} بر هم عمودند.

۱۰	خرداد ۱۴۰۰	۰/۲۵ نمره
----	------------	-----------

۱۰: درستی و نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

اگر زاویه‌ی بین دو بردار مخالف صفر، منفرجه باشد، آنگاه ضرب داخلی آنها یک عدد حقیقی مثبت است.

۱۱	خرداد ۱۴۰۰	۱/۲۵ نمره
----	------------	-----------

۱۱: اگر \vec{a} و \vec{b} و \vec{c} بردارهایی باشند، به ترتیب با طول‌های ۱ و ۲ و ۳ با این ویژگی که $\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}$ مقدار عددی عبارت

$\vec{a} \cdot \vec{b} + \vec{b} \cdot \vec{c} + \vec{c} \cdot \vec{a}$ را به دست آورید.

(*) تصویر قائم یک بردار بر امتداد بردار دیگر

۱	دی ۱۳۹۷	۱ نمره
---	---------	--------

۱: اگر $\vec{c} = (-1, 1, 4)$ و $\vec{b} = (3, -4, 2)$ و $\vec{a} = (-1, -3, 0)$ باشند، آنگاه تصویر قائم \vec{a} بر امتداد $\vec{b} + \vec{c}$ را به دست آورید.

۲	خرداد ۱۳۹۸	۱/۷۵ نمره
---	------------	-----------

۲: بردارهای $\vec{a} = (1, -3, 2)$ و $\vec{b} = (-2, 1, -5)$ را در نظر بگیرید و سپس تصویر قائم بردار \vec{a} را بر امتداد بردار \vec{b} به دست آورید.

۳	تیر ۱۳۹۸	۱ نمره
---	----------	--------

۳: تصویر قائم بردار $\vec{a} = (5, -1, 2)$ را بر امتداد بردار $\vec{b} = (1, -1, 0)$ بیابید.

۴	شهریور ۱۳۹۸	۱/۲۵ نمره
---	-------------	-----------

۴: ثابت کنید که اگر دو بردار \vec{a} و \vec{b} در یک راستا باشند، آنگاه تصویر قائم \vec{a} بر امتداد \vec{b} ، برابر خود \vec{a} می‌شود.

۵	دی ۱۳۹۸	۱/۵ نمره
---	---------	----------

۵: بردارهای $\vec{a} = (1, 2, 3)$ و $\vec{b} = (-2, 0, 2)$ مفروض اند:

الف: تصویر قائم بردار \vec{a} بر امتداد بردار \vec{b} را به دست آورید.

ب: طول بردار $2\vec{a} - \vec{b}$ را محاسبه کنید.

۶	خرداد ۱۳۹۹	۲ نمره
---	------------	--------

۶: بردارهای $\vec{a} = (-2, 0, 2)$ و $\vec{b} = 2\vec{j} + 2\vec{k}$ را در نظر بگیرید.

الف: زاویه‌ی بین دو بردار \vec{a} و \vec{b} را به دست آورید.

ب: تصویر قائم بردار $\vec{a} + \vec{b}$ را بر امتداد بردار \vec{b} به دست آورید.

۷	دی ۱۳۹۹	۱ نمره
---	---------	--------

۷: بردارهای $\vec{a} = (2, -1, 2)$ و $\vec{b} = (1, -1, 0)$ را در نظر بگیرید. تصویر قائم بردار \vec{a} را بر امتداد بردار \vec{b} بیابید.

۸	خرداد ۱۴۰۰	۱/۵ نمره
---	------------	----------

۸: اگر $\vec{a} = (1, -3, 4)$ و $\vec{b} = (3, -4, 2)$ و $\vec{c} = (-1, 1, 4)$ باشند، آنگاه تصویر قائم بردار \vec{a} بر امتداد $\vec{b} + \vec{c}$ را به دست آورید.

۹	شهریور ۱۴۰۰	۱/۲۵ نمره
---	-------------	-----------

۹: تصویر قائم بردار $\vec{a} = (2, -1, 2)$ را بر امتداد بردار $\vec{b} = (1, -1, 0)$ بیابید.

(*) ضرب خارجی دو بردار

۱	دی ۱۳۹۷	۱/۵ نمره
---	---------	----------

۱: برادرهای \vec{a} و \vec{b} مفروض اند. اگر $\|\vec{a}\| = 3$ و $\|\vec{b}\| = 26$ و $\|\vec{a} \times \vec{b}\| = 72$ باشد، مقدار $\vec{a} \cdot \vec{b}$ را محاسبه کنید.

۲	خرداد ۱۳۹۸	۰/۷۵ نمره
---	------------	-----------

۲: بردارهای $\vec{a} = (1, -3, 2)$ و $\vec{b} = (-2, 1, -5)$ را در نظر بگیرید و برداری عمود بر این دو بردار بنویسید.

۳	خرداد ۱۳۹۸	۱ نمره
---	------------	--------

۳: ثابت کنید،

دو بردار غیر صفر \vec{a} و \vec{b} که بر هم عمود هستند، اگر و فقط اگر $\vec{a} \times \vec{b} = \vec{o}$

۴	تیر ۱۳۹۸	۱/۲۵ نمره
---	----------	-----------

۴: برادرهای \vec{a} و \vec{b} مفروض اند. اگر $\|\vec{a}\| = 3$ و $\|\vec{b}\| = 8$ و $\|\vec{a} \times \vec{b}\| = 12$ باشد، مقدار $\vec{a} \cdot \vec{b}$ را محاسبه کنید.

۵	شهریور ۱۳۹۸	۰/۲۵ نمره
---	-------------	-----------

۵: درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

برای بردار غیر صفر \vec{a} در R^3 داریم، $\vec{a} \times \vec{a} = \vec{o}$

۶	شهریور ۱۳۹۸	۱ نمره
---	-------------	--------

۶: اگر \vec{i} و \vec{j} و \vec{k} بردارهای واحد در R^3 باشند، حاصل $(\vec{j} \times \vec{k}) \cdot \vec{i}$ را به دست آورید.

۷	دی ۱۳۹۸	۰/۲۵ نمره
---	---------	-----------

۷: جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید.

اگر \vec{i} و \vec{j} و \vec{k} بردارهای واحد در R^3 باشند، حاصل $(\vec{i} \times \vec{j}) \cdot \vec{k}$ برابر است با

۸	خرداد ۱۳۹۹	۲ نمره
---	------------	--------

۸: دو بردار $\vec{a} = (3, -2, 1)$ و $\vec{b} = -2\vec{i} + \vec{j} - \vec{k}$ را در نظر بگیرید.

الف: بردار \vec{a} در کدام از فضای R^3 واقع (شماره‌ی ناحیه ذکر شود).

ب: طول بردار $\vec{a} + 2\vec{b}$ را حساب کنید.

پ: برداری عمود بر دو بردار \vec{a} و \vec{b} را پیدا کنید.

۹	خرداد ۱۳۹۹ خارج کشور	۰/۲۵ نمره
---	----------------------	-----------

۹: درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را معلوم کنید.

برای هر دو بردار \vec{a} و \vec{b} ، نامساوی $\|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \geq \|\vec{a} \cdot \vec{b}\|$ برقرار است.

۱۰	خرداد ۱۳۹۹ خارج کشور	۱/۲۵ نمره
----	----------------------	-----------

۱۰: ثابت کنید دو بردار غیر صفر \vec{a} و \vec{b} با هم موازی هستند، اگر و فقط اگر $\vec{a} \times \vec{b} = \vec{0}$.

۱۱	شهریور ۱۳۹۹	۲ نمره
----	-------------	--------

۱۱: بردارهای $\vec{a} = (2, -1, 2)$ و $\vec{b} = (1, -1, 0)$ را در نظر بگیرید.

الف: زاویه‌ی بین دو بردار \vec{a} و \vec{b} را به دست آورید.

ب: برداری عمود بر دو بردار \vec{a} و \vec{b} پیدا کنید.

۱۲	دی ۹۹	۰/۲۵ نمره
----	-------	-----------

۱۲: جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید.

حاصل ضرب خارجی دو بردار غیر صفر \vec{a} و \vec{b} که با هم موازی هستند، برابر بردار است.

۱۳	دی ۹۹	۰/۲۵ نمره
----	-------	-----------

۱۳: درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

برای دو بردار غیر صفر \vec{a} و \vec{b} ، حاصل $\vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c}) = 0$ است.

۱۴	خرداد ۱۴۰۰	۱/۲۵ نمره
----	------------	-----------

۱۴: ثابت کنید: دو بردار غیر صفر \vec{a} و \vec{b} با هم موازی هستند، اگر و فقط اگر $\vec{a} \times \vec{b} = \vec{0}$

۱۵	شهریور ۱۴۰۰	۰/۲۵ نمره
----	-------------	-----------

۱۵: برای سه بردار \vec{i} و \vec{j} و \vec{k} به طول‌های واحد روی محورهای مختصات در R^3 ، داریم: $\vec{i} \times \vec{j} = \vec{k}$

۱۶	شهریور ۱۴۰۰	۱/۲۵ نمره
----	-------------	-----------

۱۶: بردارهای \vec{a} و \vec{b} به طول‌های ۳ و $\|\vec{b}\| = 26$ و اندازه‌ی ضرب خارجی $\|\vec{a} \times \vec{b}\| = 72$ مفروض اند.

اگر زاویه‌ی بین دو بردار \vec{a} و \vec{b} کمتر از ۹۰ درجه باشد. مقدار ضرب داخلی دو بردار را به دست آورید.

(*) مساحت متوازی الاضلاع و حجم متوازی السطوح

۱	دی ۱۳۹۷	۱ نمره
---	---------	--------

۱: مساحت متوازی الاضلاعی که توسط بردارهای $\vec{a} = (1, 0, 1)$ و $\vec{b} = (0, 1, 1)$ تولید می‌شود را به دست آورید؟

۲	خرداد ۱۳۹۸	۱ نمره
---	------------	--------

۲: مقدار m را طوری تعیین کنید که سه بردار $\vec{a} = (1, m, -11)$ و $\vec{b} = (2, 3, -1)$ و $\vec{c} = (1, -1, 3)$ در یک صفحه باشند.

۳	خرداد ۱۳۹۸	۱/۲۵ نمره
---	------------	-----------

۳: اگر طول بردارهای \vec{a} و \vec{b} به ترتیب ۴ و ۶ و $\vec{a} \cdot \vec{b} = 12$ باشد. مساحت مثلث بنا شده توسط دو بردار \vec{a} و \vec{b} را به دست آورید.

۴	تیر ۱۳۹۸	۱ نمره
---	----------	--------

۴: حجم متوازی السطوحی را محاسبه کنید که توسط بردارهای $\vec{a} = (2, 1, 0)$ و $\vec{b} = (1, 0, 2)$ و $\vec{c} = (3, 2, 1)$ تولید می‌شود.

۵	تیر ۱۳۹۸	۲ نمره
---	----------	--------

۵: سه بردار $\vec{a} = (2, 3, 1)$ و $\vec{b} = (-1, 1, 0)$ و $\vec{c} = (2, 1, -2)$ مفروض اند.

الف: برداری عمود بر دو بردار $\vec{a} + \vec{b}$ و \vec{c} به دست آورید.

ب: حجم متوازی السطوحی که توسط سه بردار \vec{a} و \vec{b} و \vec{c} تولید می‌شود را به دست آورید.

۶	دی ۱۳۹۸	۱/۵ نمره
---	---------	----------

۶: اگر $A(-1, 2, 0)$ و $B(1, 0, -1)$ و $C(0, -1, 1)$ سه رأس مثلث ABC باشند، مساحت این مثلث را با استفاده از ضرب خارجی بردارها به دست آورید.

۷	خرداد ۱۳۹۹ خارج کشور	۲/۲۵ نمره
---	----------------------	-----------

۷: برداری‌های $\vec{a} = (-4, 3, -5)$ و $\vec{b} = (1, -1, 1)$ را در نظر بگیرید.

الف: تصویر قائم \vec{a} بر امتداد \vec{b} را به دست آورید.

ب: برداری عمود بر دو بردار \vec{a} و \vec{b} بنویسید.

ج: مساحت مثلث پدید آمده توسط بردارهای \vec{a} و \vec{b} را بیابید.

۸	دی ۹۹	۱ نمره
---	-------	--------

۸: مساحت متوازی الاضلاعی را به دست آورید که توسط بردارهای $\vec{a} = (3, 2, 1)$ و $\vec{b} = (2, 0, 1)$ بوجود می آید.

۹	خرداد ۱۴۰۰	۲ نمره
---	------------	--------

۹: سه برابر $\vec{a} = (2, 3, 1)$ و $\vec{b} = (-1, 1, 0)$ و $\vec{c} = (2, 1, -2)$ مروض اند.

الف) برداری عمود بر دو بردار $2\vec{b}$ و \vec{c} را به دست آورید.

ب) حجم متوازی السطوحی که توسط سه بردار \vec{a} و \vec{b} و \vec{c} تولید می شود را به دست آورید.

۱۰	شهریور ۱۴۰۰	۱ نمره
----	-------------	--------

۱۰: مقدار m را طوری تعیین کنید که سه بردار $\vec{a} = (2, -1, 3)$ و $\vec{b} = (0, m, -1)$ و $\vec{c} = (1, -2, 3)$ در یک

صفحه باشند.

تهیه کننده: جابر عامری

عضو گروه ریاضی دوره‌ی دوم متوسطه استان خوزستان

www.mathtower.ir

@amerimath

پاسخ سئوالات موضوعی نهایی

فصل سوّم هندسه ۳ پایه دوازدهم ریاضی فیزیک

درس ۱: معرفی فضای سه بعدی

(*) فضای دو بعدی

(*) فضای سه بعدی

۱: درست

۲: الف: $z = 4$ ب: محور y ها

پ: نقطه‌ی $A(2, 0, 0)$ و مختصات وسط AB برابر است با $(-1, 3, -\frac{3}{2})$

: ۳

معادلات مربوط به پاره خط AB

$$\begin{cases} -1 \leq x \leq 2 \\ y = 1 \\ z = 3 \end{cases}$$

: ۴

طول پاره خط AB $\|AB\| = \sqrt{(3-3)^2 + (-2-1)^2 + (2-2)^2} = 3$

معادلات مربوط به پاره خط AB

$$\begin{cases} x = 3 \\ -2 \leq y \leq 1 \\ z = 2 \end{cases}$$

: ۵

الف) $A(0, 4, 3)$

ب) $AD: \begin{cases} 0 \leq x \leq 2 \\ y = 4 \\ z = 3 \end{cases}$ و $CDFG: \begin{cases} x = 2 \\ 0 \leq y \leq 4 \\ 0 \leq z \leq 3 \end{cases}$

۶: درست

۷: هر نقطه روی محور x ها، عرض و ارتفاع آن صفر است. پس این معادله نشان دهنده محور x ها است.

معادله $y = 0$ یعنی صفحه xOz می باشد و محور x ها منطبق بر آن است.

۸:

الف: نمودار مربوط به معادلات $\begin{cases} x = 0 \\ z = 0 \end{cases}$ در فضای R^3 همان معادله محور y ها است.

معادله $x = 0$ معادله صفحه yZ که شامل محور y ها است.

ب:

$$\vec{a} + 2\vec{b} = (2, -1, 3) + 2(1, 2, 0) = (4, 3, 3)$$

$$\|\vec{a} + 2\vec{b}\| = \sqrt{(4)^2 + (3)^2 + (3)^2} = \sqrt{16 + 9 + 9} = \sqrt{34}$$

۹: نقاط A و B زیرا در این دو نقطه $y = 2$ و $z = 1$ می باشد.

۱۰: ۶

۱۱: الف) $b = -3$ (ب) محور z ها

پ)

$$A(0, 2, 3), B(-4, 6, -3) \rightarrow \begin{cases} x_M = \frac{0 + (-4)}{2} = -2 \\ y_M = \frac{2 + 6}{2} = 4 \\ z_M = \frac{3 + (-3)}{2} = 0 \end{cases} \rightarrow M(-2, 4, 0)$$

۱۲:

الف) $A(2, 0, 0)$ و $B(1, 0, 3)$

$$\text{ب) } \|AB\| = \sqrt{(2-1)^2 + (0-0)^2 + (0-3)^2} = \sqrt{10}$$

$$\text{پ) } M\left(\frac{2+1}{2}, \frac{0+0}{2}, \frac{0+3}{2}\right) = \left(\frac{3}{2}, 0, \frac{3}{2}\right)$$

(*) بردارها

: ۱

$$\vec{a} = (3, 2, -1)$$

$$r\vec{b} - \vec{a} = 2\vec{b} - \vec{a} = 2(3, 1, -1) - (3, 2, -1) = (6, 2, -2) + (-3, -2, 1) = (3, 0, -1)$$

: ۲

$$\vec{a} - 2\vec{b} = (2, 0, -1) - (2, 4, 2) = (0, -4, -3) \rightarrow \|\vec{a} - 2\vec{b}\| = \sqrt{16 + 9} = 5$$

: ۳

$$\vec{a} = (0, 2, -3)$$

$$\vec{c} = 2\vec{b} - \vec{a} = 2(0, 1, -1) - (0, 2, -3) = (0, 2, -2) + (0, -2, 3) = (0, 0, 1)$$

۴: موازی

: ۵

$$\vec{b} = -\epsilon\vec{j} + \lambda\vec{k} = (0, -\epsilon, \lambda)$$

$$r\vec{b} = -\frac{1}{\sqrt{2}}(0, -\epsilon, \lambda) = (0, \frac{\epsilon}{\sqrt{2}}, -\frac{\lambda}{\sqrt{2}}) \rightarrow \|r\vec{b}\| = \sqrt{(\frac{\epsilon}{\sqrt{2}})^2 + (\frac{\lambda}{\sqrt{2}})^2} = \sqrt{\frac{\epsilon^2 + \lambda^2}{2}} = 5$$

$$r\vec{a} = -\frac{1}{\sqrt{2}}(\sqrt{2}, 2, 4) = (-\sqrt{2}, -\sqrt{2}, -2\sqrt{2})$$

$$r\vec{a} + \vec{b} = (-\sqrt{2}, -\sqrt{2}, -2\sqrt{2}) + (0, -\epsilon, \lambda) = (-\sqrt{2}, -\sqrt{2} - \epsilon, -2\sqrt{2} + \lambda)$$

۶: الف: بردار \vec{a} در ناحیه ۵ واقع است.

ب:

$$2\vec{a} - \vec{b} = 2(1, 2, -1) - (0, 2, -1) = (2, 2, -1)$$

$$\rightarrow \|2\vec{a} - \vec{b}\| = \sqrt{4 + 4 + 1} = \sqrt{9} = 3$$

۷: yoz

درس ۲: ضرب داخلی و ضرب خارجی دو بردار

(*) ضرب داخلی و خواص آن

: ۱

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = 0 \Leftrightarrow \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \times \cos \theta = 0 \xrightarrow{\|\vec{a}\|, \|\vec{b}\| \neq 0} \cos \theta = 0 \Leftrightarrow \theta = \frac{\pi}{2}$$

۲: صفر ($\vec{a} \cdot \vec{b} = 0$)

۳: برای دو بردار دلخواه \vec{a} و \vec{b} می توان نوشت، $\|\vec{a}\| \geq 0$ و $\|\vec{b}\| \geq 0$ و لذا $\|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \geq 0$

از طرفی برای زاویه θ بین دو بردار \vec{a} و \vec{b} نامساوی $-1 \leq \cos \theta \leq 1$ برقرار است. این نامساوی را می توان به صورت $|\cos \theta| \leq 1$ نیز نوشت. اکنون دو طرف این نامساوی را در عدد نامنفی $\|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\|$ ضرب می کنیم. خواهیم داشت:

$$\|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \times |\cos \theta| \leq \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \times 1$$

$$\rightarrow |\vec{a} \cdot \vec{b}| \leq \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\|$$

: ۴

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = a_1 b_1 + a_2 b_2 + a_3 b_3 = (m)(1) + (-1)(-1) + (2)(0) = m + 1$$

$$\|\vec{a}\| = \sqrt{(m)^2 + (-1)^2 + (2)^2} = \sqrt{m^2 + 1 + 4} = \sqrt{m^2 + 5}$$

$$\|\vec{b}\| = \sqrt{(1)^2 + (-1)^2 + (0)^2} = \sqrt{1 + 1 + 0} = \sqrt{2}$$

$$\cos \theta = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\|} \rightarrow \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{m+1}{\sqrt{m^2+5} \times \sqrt{2}} \rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{m+1}{\sqrt{m^2+5} \times \sqrt{2}}$$

$$\rightarrow 1 = \frac{m+1}{\sqrt{m^2+5}} \rightarrow m+1 = \sqrt{m^2+5} \rightarrow m^2+2m+1 = m^2+5$$

$$\rightarrow 2m = 4 \rightarrow m = 2$$

۵: صفر

۶: گیریم که $\vec{a} = (a_1, a_2, a_3)$ پس:

$$\vec{a} \cdot \vec{a} = a_1 a_1 + a_2 a_2 + a_3 a_3 = a_1^2 + a_2^2 + a_3^2 = \|\vec{a}\|^2$$

۷: نادرست

۸:

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (0)(2) + (1)(-1) + (1)(-2) = 0 + 1 + 2 = 3$$

$$\|\vec{a}\| = \sqrt{(0)^2 + (-1)^2 + (-1)^2} = \sqrt{0+1+1} = \sqrt{2}$$

$$\|\vec{b}\| = \sqrt{(2)^2 + (-1)^2 + (-2)^2} = \sqrt{4+1+4} = 3$$

$$\cos \theta = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\|} = \frac{3}{3\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \rightarrow \cos \theta = \frac{\sqrt{2}}{2} \rightarrow \theta = 45^\circ$$

۹:

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = 0 \rightarrow \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \cos \theta = 0 \xrightarrow{\|\vec{a}\|, \|\vec{b}\| \neq 0} \cos \theta = 0 \rightarrow \theta = \frac{\pi}{2}$$

۱۰: نادرست

۱۱:

$$\|\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}\|^2 = \|\vec{0}\|^2 \rightarrow \|\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}\|^2 = 0$$

$$\rightarrow \|\vec{a}\|^2 + \|\vec{b}\|^2 + \|\vec{c}\|^2 + 2(\vec{a} \cdot \vec{b} + \vec{b} \cdot \vec{c} + \vec{c} \cdot \vec{a}) = 0$$

$$\rightarrow 1 + 4 + 9 + 2(\vec{a} \cdot \vec{b} + \vec{b} \cdot \vec{c} + \vec{c} \cdot \vec{a}) = 0 \rightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} + \vec{b} \cdot \vec{c} + \vec{c} \cdot \vec{a} = -7$$

(*) تصویر قائم یک بردار بر امتداد بردار دیگر

: ۱

$$\vec{u} = \vec{b} + \vec{c} = (۲, -۳, ۶) \rightarrow \|\vec{u}\| = \sqrt{۴ + ۹ + ۳۶} = \sqrt{۴۹} = ۷$$

$$\vec{a} \cdot \vec{u} = (-۱)(۲) + (-۳)(-۳) + (۰)(۶) = -۲ + ۹ + ۰ = ۷$$

$$\vec{a}' = \frac{\vec{a} \cdot \vec{u}}{\|\vec{u}\|^۲} \vec{u} = \frac{۷}{۴۹} (۲, -۳, ۶) = \frac{۱}{۷} (۲, -۳, ۶) = \left(\frac{۲}{۷}, -\frac{۳}{۷}, \frac{۶}{۷}\right)$$

: ۲

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (۱)(-۲) + (-۳)(۱) + (۲)(-۵) = -۲ - ۳ - ۱۰ = -۱۵$$

$$\|\vec{b}\|^۲ = (-۲)² + (۱)² + (-۵)² = ۴ + ۱ + ۲۵ = ۳۰$$

$$\vec{a}' = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{b}\|^۲} \vec{b} = \frac{-۱۵}{۳۰} (-۲, ۱, -۵) = \frac{-۱}{۲} (-۲, ۱, -۵) = \left(۱, -\frac{۱}{۲}, \frac{۵}{۲}\right)$$

: ۳

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (۵)(۱) + (-۱)(-۱) + (۲)(۰) = ۵ + ۱ + ۰ = ۶$$

$$\|\vec{b}\|^۲ = (۱)² + (-۱)² + (۰)² = ۱ + ۱ + ۰ = ۲$$

$$\vec{a}' = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{b}\|^۲} \vec{b} = \frac{۶}{۲} (۱, -۱, ۰) = ۳(۱, -۱, ۰) = (۳, -۳, ۰)$$

: ۴

$$\vec{a} = r\vec{b}$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = r \cdot \vec{b} \cdot \vec{b} = r \|\vec{b}\|^۲$$

$$\vec{a}' = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{b}\|^۲} \vec{b} = \frac{r \|\vec{b}\|^۲}{\|\vec{b}\|^۲} \vec{b} = r\vec{b} = \vec{a}$$

: الف : ۵

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (۱)(-۲) + (۲)(۰) + (۳)(۲) = -۲ + ۰ + ۶ = ۴$$

$$\|\vec{b}\| = \sqrt{(-۲)² + (۰)² + (۲)²} = \sqrt{۴ + ۰ + ۴} = ۲\sqrt{۲}$$

$$\vec{a}' = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{b}\|^2} \vec{b} = \frac{4}{\lambda} (-2, 1, 2) = (-1, 1, 1)$$

ب :

$$2\vec{a} - \vec{b} = 2\vec{a} + (-\vec{b}) = 2(1, 2, 3) + (2, 1, -2) = (2, 4, 6) + (2, 1, -2) = (4, 4, 4)$$

$$\|2\vec{a} - \vec{b}\| = \sqrt{(4)^2 + (4)^2 + (4)^2} = \sqrt{16 + 16 + 16} = \sqrt{48} = 4\sqrt{3}$$

۶ :

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (-2)(1) + (1)(2) + (2)(2) = 4$$

$$\vec{a} = (-2, 1, 2) \rightarrow \|\vec{a}\| = \sqrt{4 + 1 + 4} = \sqrt{9} = 3$$

$$\vec{b} = (1, 2, 2) \rightarrow \|\vec{b}\| = \sqrt{1 + 4 + 4} = \sqrt{9} = 3$$

$$\cos \theta = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\|} = \frac{4}{3 \times 3} = \frac{4}{9} \rightarrow \theta = 61.3^\circ$$

$$\vec{a} + \vec{b} = (-2, 1, 2) + (1, 2, 2) = (-1, 3, 4)$$

$$(\vec{a} + \vec{b}) \cdot \vec{b} = (-1)(1) + (3)(2) + (4)(2) = 11$$

$$(\vec{a} + \vec{b})' = \frac{(\vec{a} + \vec{b}) \cdot \vec{b}}{\|\vec{b}\|^2} \vec{b} = \frac{11}{9} (1, 2, 2) = (1.22, 2.44, 2.44)$$

۷ :

$$\vec{a}' = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{b}\|^2} \vec{b} = \frac{2 + 1 + 1}{1 + 1 + 1} (1, -1, 1) = \frac{4}{3} (1, -1, 1)$$

۸ :

$$\vec{d} = \vec{b} + \vec{c} = (3, -4, 2) + (-1, 1, 4) = (2, -3, 6)$$

$$\vec{a} \cdot \vec{d} = (1)(2) + (-3)(-3) + (4)(6) = 2 + 9 + 24 = 35$$

$$\vec{a}' = \frac{\vec{a} \cdot \vec{d}}{\|\vec{d}\|^2} \vec{d} = \frac{35}{49} (2, -3, 6)$$

: ۹

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (2)(1) + (-1)(-1) + (2)(0) = 3$$

$$\|\vec{b}\| = \sqrt{(1)^2 + (-1)^2 + (0)^2} = \sqrt{2}$$

$$\vec{a}' = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{b}\|^2} \vec{b} = \frac{3}{2} (1, -1, 0) = \left(\frac{3}{2}, -\frac{3}{2}, 0\right)$$

(*) ضرب خارجی دو بردار

: ۱

$$\|\vec{a} \times \vec{b}\| = \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \times \sin \theta \rightarrow 12 = 3 \times 26 \times \sin \theta \rightarrow \sin \theta = \frac{12}{13}$$

$$\cos \theta = \pm \sqrt{1 - \sin^2 \theta} = \pm \sqrt{1 - \left(\frac{12}{13}\right)^2} = \pm \sqrt{1 - \frac{144}{169}} = \pm \sqrt{\frac{25}{169}} = \pm \frac{5}{13}$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \times \cos \theta = 3 \times 26 \times \left(\pm \frac{5}{13}\right) = \pm 30$$

۲: کافی است یکی از دو بردار $\vec{a} \times \vec{b}$ یا $\vec{b} \times \vec{a}$ را تعیین کنیم.

$$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{vmatrix} -3 & 2 & 1 \\ 1 & -5 & -2 \\ 2 & 1 & -3 \end{vmatrix} = (13, 1, -5)$$

$$\vec{b} \times \vec{a} = \begin{vmatrix} 1 & -5 & -2 \\ -3 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & -3 \end{vmatrix} = (-13, -1, 5)$$

: ۳

$$\vec{a} \times \vec{b} = \vec{0} \Leftrightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\| = \|\vec{0}\| \Leftrightarrow \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \times \sin \theta = 0$$

$$\leftarrow \frac{\|\vec{a}\|, \|\vec{b}\| \neq 0}{\rightarrow} \sin \theta = 0 \leftrightarrow \theta = 0 \vee \theta = \pi \leftrightarrow \vec{a} \parallel \vec{b}$$

: ۴

$$\|\vec{a} \times \vec{b}\| = \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \times \sin \theta \rightarrow 12 = 4 \times 3 \times \sin \theta \rightarrow \sin \theta = \frac{12}{12} = 1$$

$$\cos \theta = \pm \sqrt{1 - \sin^2 \theta} = \pm \sqrt{1 - \left(\frac{1}{2}\right)^2} = \pm \sqrt{1 - \frac{1}{4}} = \pm \sqrt{\frac{3}{4}} = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = \|\vec{a}\| \times \|\vec{b}\| \times \cos \theta = 4 \times 3 \times \left(\pm \frac{\sqrt{3}}{2}\right) = \pm 12\sqrt{3}$$

۵ : درست

: ۶

$$\vec{i} \cdot (\vec{j} \times \vec{k}) = \vec{i} \cdot \vec{i} = \|\vec{i}\|^2 = 1$$

: ۷

$$\vec{k} \cdot (\vec{i} \times \vec{j}) = \vec{k} \cdot \vec{k} = \|\vec{k}\|^2 = 1$$

۸ : الف : بردار \vec{a} در ناحیه‌ی چهارم است.

ب :

$$\vec{b} = -2\vec{i} + \vec{j} - \vec{k} = (-2, 1, -1)$$

$$\vec{a} + 2\vec{b} = (3, -2, 1) + 2(-2, 1, -1) = (-1, 0, -1) \rightarrow \|\vec{a} + 2\vec{b}\| = \sqrt{1 + 0 + 1} = \sqrt{2}$$

: ج

$$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{vmatrix} -2 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & -1 \\ 1 & -2 & -1 \end{vmatrix} = (1, 1, -1)$$

۹ : نادرست

: ۱۰

$$\vec{a} \parallel \vec{b} \xrightarrow{\exists r \in \mathbb{R}} \vec{b} = r\vec{a} \rightarrow (b_1, b_2, b_3) = (ra_1, ra_2, ra_3)$$

$$\vec{a} \times \vec{b} = \left(\begin{vmatrix} ra_2 & ra_3 \\ b_2 & b_3 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} ra_3 & ra_1 \\ b_3 & b_1 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} ra_1 & ra_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix} \right) = \left(\begin{vmatrix} b_2 & b_3 \\ b_2 & b_3 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} b_3 & b_1 \\ b_3 & b_1 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} b_1 & b_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix} \right)$$

$$= (0, 0, 0) = \vec{0}$$

اثبات برعکس این مطلب هم می توان به شکل زیر نوشت :

$$\vec{a} \times \vec{b} = \vec{0} \rightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\| = \|\vec{0}\| \rightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\| = 0$$

$$\frac{\|\vec{a} \times \vec{b}\| = \|\vec{a}\| \|\vec{b}\| \sin \theta}{\sin \theta = 0} \rightarrow \theta = 0 \text{ or } \pi$$

لذا $\vec{a} \parallel \vec{b}$

: ۱۱

$$\cos \theta = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{a}\| \|\vec{b}\|} = \frac{3}{3\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2} \rightarrow \theta = \frac{\pi}{4}$$

$$\vec{a} \times \vec{b} = \left(\begin{vmatrix} -1 & 2 \\ -1 & 1 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} 2 & 2 \\ 1 & 1 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 2 & -1 \end{vmatrix} \right) = (2, 2, -1)$$

: ۱۲ صفر

: ۱۳ درست

: ۱۴

$$\vec{a} \times \vec{b} = \vec{0} \leftrightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\| = \|\vec{0}\| \leftrightarrow \|\vec{a}\| \|\vec{b}\| \sin \theta = 0$$

$$\xrightarrow{\|\vec{a}\| \|\vec{b}\| \neq 0} \sin \theta = 0 \rightarrow \theta = 0 \text{ or } \theta = \pi \leftrightarrow \vec{a} \parallel \vec{b}$$

: ۱۵ درست

: ۱۶

$$\|\vec{a} \times \vec{b}\|^2 + (\vec{a} \cdot \vec{b})^2 = \|\vec{a}\|^2 \|\vec{b}\|^2$$

$$\rightarrow (2\sqrt{2})^2 + (\vec{a} \cdot \vec{b})^2 = (3)^2 (2\sqrt{2})^2 \rightarrow (\vec{a} \cdot \vec{b})^2 = 9 \dots$$

$$\rightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = \pm 3 \xrightarrow{\theta < \dots} \vec{a} \cdot \vec{b} = 3$$

(*) مساحت متوازی الاضلاع و حجم متوازی السطوح

: ۱

$$\vec{a} \times \vec{b} = (-1, -1, 1)$$

$$S = \|\vec{a} \times \vec{b}\| = \sqrt{1+1+1} = \sqrt{3}$$

: ۲

$$\vec{b} \times \vec{c} = \left(\begin{vmatrix} 3 & -1 \\ -1 & 3 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} -1 & 2 \\ 3 & 1 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} \right) = (8, -7, -5)$$

$$\vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c}) = (1)(8) + (m)(-7) + (-1)(-5) = 8 - 7m + 5 = 0 \rightarrow m = 9$$

: ۳

$$\cos \theta = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{a}\| \|\vec{b}\|} = \frac{12}{4 \times 6} = \frac{1}{2} \rightarrow \theta = \frac{\pi}{3}$$

$$S = \frac{1}{2} \|\vec{a} \times \vec{b}\| = \frac{1}{2} \|\vec{a}\| \|\vec{b}\| \sin \theta = \frac{1}{2} \times 4 \times 6 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 6\sqrt{3}$$

روش دوم:

$$\|\vec{a} \times \vec{b}\|^2 + (\vec{a} \cdot \vec{b})^2 = \|\vec{a}\|^2 \|\vec{b}\|^2 \rightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\|^2 + (12)^2 = (4)^2 (6)^2$$

$$\rightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\|^2 + 144 = 16 \times 36 \rightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\|^2 + 144 = 576 \rightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\|^2 = 432$$

$$\rightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\|^2 = 144 \times 3 \rightarrow \|\vec{a} \times \vec{b}\| = 12\sqrt{3}$$

$$S = \frac{1}{2} \|\vec{a} \times \vec{b}\| = \frac{1}{2} \times 12\sqrt{3} = 6\sqrt{3}$$

: ۴

$$\vec{a} \times \vec{b} = \left(\begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} \right) = (2, -4, -1)$$

$$(\vec{a} \times \vec{b}) \cdot \vec{c} = (2)(3) + (-4)(2) + (-1)(1) = 6 - 8 - 1 = -3$$

$$V = |(\vec{a} \times \vec{b}) \cdot \vec{c}| = |-3| = 3$$

۵: الف)

$$(\vec{a} + \vec{b}) = (1, 4, 1)$$

$$(\vec{a} + \vec{b}) \times \vec{c} = (1, 4, 1) \times (2, 1, -2) = (-9, 4, -7)$$

ب)

$$(\vec{b} \times \vec{c}) = (-2, -2, -3)$$

$$\vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c}) = (2, 3, 1) \cdot (-2, -2, -3) = -13$$

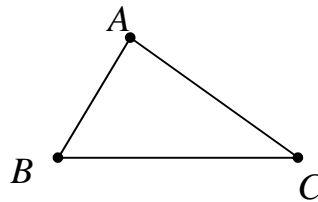
$$V = |\vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c})| = |-13| = 13$$

۶:

$$\vec{AB} = \vec{OB} - \vec{OA} = (2, -2, -1)$$

$$\vec{AC} = \vec{OC} - \vec{OA} = (1, -3, 1)$$

$$\vec{AB} \times \vec{AC} = (-5, -3, -4)$$

$$S = \frac{1}{2} \|\vec{AB} \times \vec{AC}\| = \frac{1}{2} \sqrt{50} \quad \text{مساحت مثلث داده شده}$$

۷: الف)

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (-4)(1) + (3)(-1) + (-5)(1) = -4 - 3 - 5 = -12$$

$$\|\vec{b}\| = \sqrt{(1)^2 + (-1)^2 + (1)^2} = \sqrt{1+1+1} = \sqrt{3}$$

$$\vec{a}' = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{b}\|^2} \vec{b} = \frac{-12}{3} (1, -1, 1) = -4(1, -1, 1) = (-4, 4, -4)$$

ب: بردار حاصل ضرب خارجی دو بردار \vec{a} و \vec{b} و هر مضرب غیر صفر آن، بر هر دو بردار \vec{a} و \vec{b} عمود است. در اینجا فقط کافی است ضرب خارجی را تعیین کنیم.

$$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{pmatrix} \begin{vmatrix} 3 & -5 \\ -1 & 1 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} -5 & -4 \\ 1 & 1 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} -4 & 3 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} \end{pmatrix} = (-2, -1, 1)$$

ج : مساحت مثلثی که با دو بردار \vec{a} و \vec{b} تشکیل می شود، برابر نصف اندازه‌ی حاصل ضرب خارجی این دو بردار است.
یعنی :

$$\|\vec{a} \times \vec{b}\| = \sqrt{(-2)^2 + (-1)^2 + (1)^2} = \sqrt{4+1+1} = \sqrt{6}$$

$$S = \frac{1}{2} \|\vec{a} \times \vec{b}\| = \frac{1}{2}(\sqrt{6}) = \frac{\sqrt{6}}{2}$$

: ۸

$$\vec{a} \times \vec{b} = (3, 2, 1) \times (2, 0, 1) = (2, -1, -4)$$

$$S = \|\vec{a} \times \vec{b}\| = \sqrt{4+1+16} = \sqrt{21}$$

۹ : الف) کافی است که بردار، ضرب خارجی دو بردار $2\vec{b}$ و \vec{c} را تعیین کنیم.

$$-2\vec{b} = -2(-1, 1, 0) = (2, -2, 0)$$

$$(-2\vec{b}) \times \vec{c} = \begin{vmatrix} -2 & 0 & 2 \\ 1 & -2 & -2 \end{vmatrix} = (4, 4, 6)$$

ب)

$$\vec{b} \times \vec{c} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 1 & -2 & 2 \end{vmatrix} = (-2, -2, -3)$$

$$\vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c}) = (2)(-2) + (3)(-2) + (1)(-3) = -4 - 6 - 3 = -13$$

$$V = |\vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c})| = 13 \quad \text{حجم متوازی السطوح}$$

: ۱۰

$$\vec{a} \times \vec{c} = \begin{vmatrix} -1 & 3 & 3 \\ -2 & 3 & 1 \end{vmatrix} = (3, -3, -3)$$

$$\vec{b} \cdot (\vec{a} \times \vec{c}) = 0 \rightarrow (0)(3) + (m)(-3) + (-1)(-3) = 0$$

$$\rightarrow -3m + 3 = 0 \rightarrow m = 1$$

تهیه کننده: جابر عامری

عضو گروه ریاضی دوره‌ی دوّم متوسطه استان خوزستان

www.mathtower.ir

@amerimath